

R

REIZEN

Iran, omdat het nu kan

De kans is gering dat het land op uw to-do-vakantielijstje staat. Maar Iran is allang niet meer het land van fulminerende ayatollahs en anti-westerse leuzen. Sterker, het is een parel van een reisbestemming.

tekst Debbie Pappyn
foto's David De Vleeschauwer

De tombe van de 14de-eeuwse dichter Hafez in Shiraz.

Perzische parel waar je meer dan welkom bent

De een denkt dat je een kogelvrij vest moet dragen wanneer je naar ginder reist, de ander vermoedt dat alle vrouwen er in het zwart gekleed gaan, of dat je gewoonweg het land niet binnenkomt als Belg. Wees eens serieus, waarom Iran? Wat valt daar nu te zien?

Op het Turkish Airlines-vliegtuig van Istanboel naar Shiraz tel ik twee hoofddoeken en niet één dame compleet in het zwart. Naast me

zit een blond meisje, *twenty-something*, in hip joggingpak en met make-up op. Sarir komt van Shiraz, studeert toerisme in Cyprus en gaat naar huis voor de vakantie.

Wanneer we landen, doen we allemaal onze hoofddoek aan. Ze lacht wanneer ze me ziet sukkelen en helpt om mijn hidjab goed te krijgen. "Welcome to Iran!" zegt ze.

"Zin om morgen af te spreken? Dan kan ik je mijn stad laten zien. Fantastisch dat jullie naar hier reizen. Welkom!"

Asteria Expeditions uit Brugge neemt een paar keer

per jaar Vlamingen mee naar het land dat vooral populair is bij architectuur-, cultuur- en geschiedenisliefhebbers.

Maar nu zitten wij ook in de groep. Meer geïnteresseerd in het Iran van nu dan in de door Unesco beschermde ruïnes, meer in de mensen, het eten en op zoek naar de essentie van dit vrij onbekend land.

Shiraz is alvast een goed begin. Iraniërs noemen het de meest liberale stad van het land. *Shiraz people* zijn het vriendelijkst, het meest open, superrelaxed.

Ons hotel doet denken aan een luxehotel uit de jaren 60 waar het koper nog blinkt, de snorren van de receptionisten groot en mooi gekamd zijn, maar de geur van vergane glorie in de lucht hangt. Er is wel wifi op de kamer, én een alcoholvrij pintje in de minibar.

Selfies à volonté

Strakblauwe lucht, warm (midden juli), rond de 38 graden maar zonder die zeurende vochtigheid die in veel landen in het Midden-Oosten zo vervelend is. De perfecte dag om Shiraz, na een ontbijtje met warm flatbread, fetachtige kaas, olijven en thee te gaan verkennen.

Shiraz is cool, heeft 1,2 miljoen inwoners en een onstuitend verkeer. We zigzaggen door de stad om onze eerste dosis mediterrane blauwe mozaïeken op elegante moskeeën te krijgen. Mooi is de tombe van Saadi, een ode aan de beroemde middeleeuwse Perzische dichter.

In de tombe van Hafez duurt het geen twee minuten of er komen al mensen met ons praten. *Welcome to Iran!* Waarom kozen jullie mijn land uit om te reizen? Vind je het mooi? Vanwaar ben je? Mogen we op de foto? Selfie! Nog nooit stonden we op zo veel selfies als deze namiddag in de tombe van Hafez, een andere poëet uit de 14de eeuw.

Een koppel uit Teheran is op vakantie in Shiraz, hij is

ingenieur en spreekt goed Engels. Ze nodigen ons uit wanneer we in de hoofdstad zijn. "Welcome to Iran and see you soon!"

's Avonds pikt Sarir ons zoals afgesproken met een vriend op. Ze zijn beiden nog jong, in de twintig, hij studeert ook voor ingenieur, zij draagt een witte hoofddoek. We worden meegenomen naar hun Shiraz, zodat we meer zien dan tempels, tombes en mozaïeken. Een rooftopbar met livemuziek (klappen in de handen mag, dansen niet) op een van de luxehotels in de stad, een hip restaurant met royale binnentuin en om af te sluiten kebab in Haft Khan, een trendy restaurant waar de beau monde van Shiraz samenkomt om het weekend te vieren. De avond is lang en zwoel, er wordt gelachen en er klinkt muziek. We vallen doodmoe en stomverbaasd in ons met roze lakens versierd bed. Iran? Tot nu toe de max!

Nieuwe toekomst

De volgende dag is er cultuur met grote C. Zoals het wereldberoemde Persepolis, de reden waarom veel reizigers Iran bezoeken. In ons geval onder de brandende zon (een hoofddoek kan ook verdraaid handig zijn), in het stof, zonder schaduw, langs eeuwenoude Perzische zuilen, tabletten en muren opgetrokken voor koning Darius I.

In de zomer is het veel rustiger in populaire beschermde sites zoals Persepolis. We tellen een paar andere westerlingen, maar de meeste bezoekers zijn Iraniërs zelf. Iemand op TripAdvisor schrijft over Persepolis: "Ongelofelijk, het is net alsof je door de geschiedenis wandelt. Ga nu naar Iran, voor het nieuwe eras is en Iran overspoeld wordt door horden toeristen."

Dat zou wel eens kunnen gebeuren. In april dit jaar werd een historische overeenkomst afgesloten tussen Iran en de zes wereldmachten:

Nationale sport in Iran: selfies nemen.

Persepolis, de wereldberoemde nederzetting in het zuiden van Iran, is de grootste toeristische trekpleister van het land.

Reizen

gedaan met het ontginnen en verwerken van uranium voor nucleaire energie, in ruil voor het opheffen van de economische sancties die sinds 2006 golden. In Teheran en ver daarbuiten werd gevierd alsof de nationale voetbalploeg de World Cup had gewonnen. Iraniërs kwamen de straat op met tranen in de ogen. Tijd voor een nieuwe toekomst.

Langs de Zijderoute

Ons Fiat-busje zoekt naar het eerder onbekende Kerman. Deze stad ligt op een boog-scheut van de lemen citadel van Rayen. Het is hier heerlijk verdwalen in de wirwar van het lemen labyrint, koele ruimten met vloeiende gewelven binnen duiken of nu en dan eens een trap beklimmen om van het landschap te genieten.

Iedereen vindt het geweldig dat wij hier zijn en heet ons van harte welkom

Een groepje giechelende meisjes wil op de foto met ons. Handen in de lucht, lachen en Instagram-accounts uitwisselen, want dat werkt hier, Facebook niet, tenzij je een Firewallstelsel installeert.

Na een dag Kerman, gevuld met Vrijdagmoskeeën, hamams, bruisende bazaars en opmerkelijke achthoekige gebouwen, zetten we onze roadtrip verder, met nu en dan een pitstop om dadels, vijgen of pistachenoten langs de weg te kopen. Net zoals in de oude tijd, toen handelswegen zoals de bekende Zijderoute voor de nodige trafiek tussen de verschillende steden, landen en continenten zorgden.

Uitrusten deden ze in zogeheten karavanserais, lemen constructies met bijna altijd een binnenplein zonder dak en ruimtes om de kame-

len te stallen. Nu dienen deze karavanserais vaak als eenvoudige gastenverblijven.

Hamburgers en cola

Yazd was ooit een van de bekendste karavaansteden in Perzië, nu is het een intieme en levendige woestijnstad. Er zijn monumentale hoogtepunten zoals het mooie Mir Chaqmaq-plein en de Jameh moskee, maar je vindt er ook nauwe straatjes met toffe boetieks waar steeds meer ontwerpen van jonge Iraniërs te koop zijn. Er is ook een aanzienlijke bazaar, waar je nog betaalbare Perzische tapijten en klassiek textiel op de kop kunt tikken. Afdingen mag, maar het blijft hier beleefd en vriendelijk. "Wij zijn Perzen, geen Arabieren", hoor je de mensen hier dikwijls zeggen.

Veel Iraniërs vinden

Perzische parel waar je meer dan welkom bent

Isfahan, of ook wel Esfahan genoemd, de mooiste stad van het land. Groen, met veel water dankzij de wijde Zayandeh-Rood rivier, brede pleinen en majestueuze moskeeën en bruggen.

We overnachten in een ander 'vergane glorie-hotel', het Kowsar, met zicht op de rivier en de bekende Allahverdi Khan-brug. 's Avonds loop je hier langs het water waar mensen aan het picknicken zijn, waterpijp aan het slurpen, aan het ravotten met de kinderen, of romantisch over de brug wandelen waar soms in het geheim, onder de brug, wat later op de avond muziek gemaakt wordt en zelfs gedanst.

We beslissen om het groepsdiner in het hotel weer aan ons voorbij te laten gaan en kiezen voor een Iraanse fastfoodkeet met terras. De dames achter de toog zien eruit als airhostessen van Etihad, met stijlvolle hoofddoek en hoedje, perfect uniform en dito make-up. Hamburger met frietjes en een Coke Zero? Ja, Coca-Cola hebben ze hier ook, al wordt het onder licentie in het land zelf gemaakt. Hamburgers smaken overal ter wereld zowat hetzelfde, ware het niet dat je er hier naast zout en peper pakjes tijm bij krijgt om op de frietjes te strooien.

Een jong meisje komt naar ons toe. Ze is nieuwsgierig waarom wij naar Iran zijn gereisd. Zijzelf is van hier, maar studeert design in Winnipeg in Canada. Ze zegt dat ze bijna haar green card, heeft zodat ze dan van een dubbele nationaliteit kan genieten. Ze wil graag de volgende avond afspreken.

Shisha en doogh

Maar eerst moeten we nog gaan eten bij Pedram, een andere Iranees die we leerden kennen en die ons uitnodigde bij hem thuis. Zijn vrouw, zus, moeder en broertje zijn er ook. Ze serveren ons water-

meloen en aardbeidranksjes, er wordt muziek opgezet, selfies genomen en, zoals gebruikelijk, gegeten op de grond.

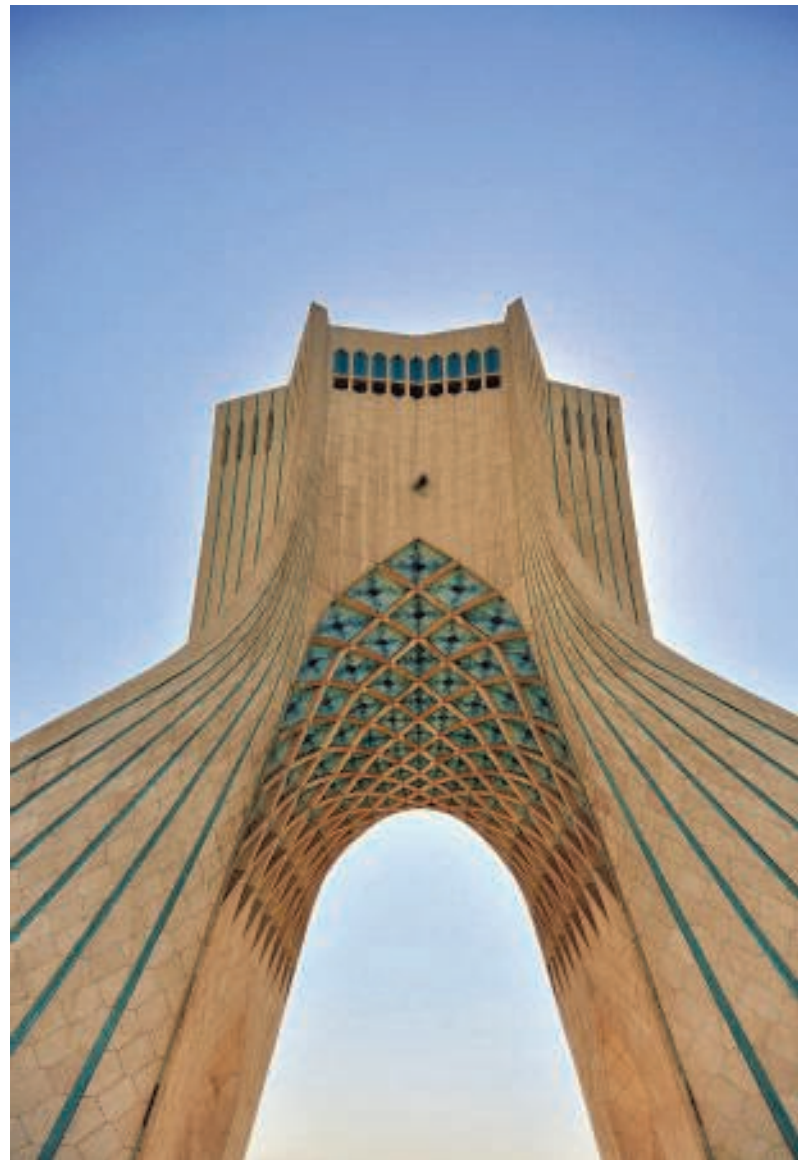
Elias, de jonge kerel die ons naar hier bracht, studeert ook voor ingenieur, is van Teheran en moet zijn verplichte legerdienst hier in Isfahan doen. Na zijn uren rijdt hij rond met een taxi, om iets bij te verdienen en mensen te leren kennen. We vragen of hij ons de volgende dag wil rondvoeren in en rond de stad. Met veel plezier.

Het gaat van een van de grootste pleinen ter wereld, het Meidan-e-Emam (560 bij 160 m) naar nauwe straatjes errond waar koffiebars espresso's en lattes serveren en er een hippe crowd rondhangt. We ontdekken excentrieke cafés zoals de Qeysarieh Tea Shop waar de Iraniërs gaan om shisha te roken, doogh (een soort karnemelk met gedroogde munt) of wortelsap en thee met zoetigheden te proeven. Ook dames zitten hier aan de waterpijp, emancipatie in Iran.

We trotseren het knettergekke verkeer om naar de berg Sofeh te geraken en daarna de zonsondergang te vangen met zicht op de brug Si-o-Seh Pol met z'n 33 bogen.

's Avonds duiken we de Armeense wijk Jolfa binnen waar we een soort van mediterranean gevoel krijgen door de vele pleintjes en locals die op terrassen zitten om van de warme avond te genieten.

Moe, vol van indrukken en tientallen 'welcome to Iran'-momenten, brengt Elias ons terug naar het hotel. We geven Elias het geld. Hij weigert, wij dringen aan, hij zegt weer nee, (een beleefde geste genaamd *tarooft* waarbij Iraniërs geld weigeren zodat je een paar keer moet aandringen tot ze het wel aanvaarden), wij zeggen dat dit niet kan, hij knikt van nee, dat het goed is. Hij zegt dat hij zo blij is om ons te leren kennen, zo veel bijgeleerd heeft, een fijne dag

Een van de blikvangers in Teheran, de 45 meter hoge Azadi-toren.

gehad. Hij opent de deur en ik leg snel het geld op de zetel voordat we afscheid nemen.

Ruimte-aap

Dan staat Teheran op de agenda. Al de Iraniërs die we hebben ontmoet zeggen dat het een drukke, zotte en veel te grote stad is met luchtvervuiling en inwoners die zakelijk zijn en niet kunnen lachen, een beetje zoals onze gids, die is ook van Teheran.

Gelukkig hebben we een afspraak met Gilda, een Iranese die studeerde en

**De meeste
Iraniërs vinden
Teheran te druk,
te zot en te vuil.
Bovendien wordt
er niet gelachen**

leefde in Californië, Spanje en Frankrijk. We gaan een museum binnen waar een expo over ruimtevaart plaatsvindt. Iran stuurde al twee keer een aap de ruimte in en straks een mens. Een van de apen is hier, we nemen een selfie met space monkey Fargam.

Gilda neemt ons ook mee langs iconische plaatsen zoals het Golestanpaleis en de Azadi-toren om dan te gaan lunchen in een van de meest traditionele restaurants van de stad: Dizi Makhsoos. Het zit er stampvol, jong en oud, hip en in pak, en je kunt er maar één gerecht eten: abgoosht, een stoofpot van schapenvlees en kikkererwten.

Ze rijdt ons vervolgens naar het noorden van Teheran om de hippe buurt te laten zien. *Cold drip* koffie slurpen in het übercoole Sam's Café, waar mooie meisjes aan het kletsen zijn met hoofddoeken op die haast onzichtbaar zijn, zo ver naar achter getrokken dat ze bijna van hun hoofd vallen. Er zijn toffe restaurants, bars en winkels in blitse, nieuwe shoppingcentra. Wow, is dit Iran?

Het wordt voor ons duidelijk. De kloof tussen wat veel westerlingen vinden van Iran, en wat er soms nog geportretteerd wordt hier in het straatbeeld (denk aan de ontelbare politieke en religieuze propagandatekeningen op billboards en gevels) en wat het volk zelf denkt, voelt, gelooft en wilt, wordt alsmaar groter. De paradox dat Iran antiwesters is, terwijl de meeste Iraniërs zelf enorm liberaal en vrijdenkend zijn en de blik scherp naar een andere en vrijere toekomst richten, is meer dan duidelijk. Naar Iran reizen, voelt een beetje aan als in de armen vallen van een oude bekende die je onmiddellijk een welkom, warm en goed gevoel geeft.

Welcome to Iran? Het was oprecht en gemeend, en het smaakt naar meer.

Praktisch

■ We reisden met **Asteria Expedities** uit Brugge, dat een aantal groepsreizen per jaar naar Iran organiseert. Een visum wordt vlot voor je geregeld. Prijzen vanaf 2.290 euro p.p. voor 12 dagen, vliegreis, rondreis in vol pension inbegrepen. Er zijn in 2015 nog twee afreizen: op 23 september en op 31 oktober. Individueel naar Iran reizen kan ook. asteriaexpeditions.be

■ In Iran kun je voorlopig geen geld uit de muur halen en niet met kredietkaarten betalen, dus cash geld, euro of dollar, meenemen. Ter plekke kan dit geld dan in banken of hotels in Iranese rial gewisseld worden. 1 euro is ongeveer 33.000 Iranese a. Het leven is niet duur in Iran, met prijzen tussen de 3 en 15 euro p.p. voor een complete maaltijd.

■ Er zijn weinig restricties, buiten enkele regels die wel als toerist belangrijk zijn: alcohol is verboden, ook de import ervan, een hoofddoek moet voor vrouwen altijd aan in het openbaar, idem voor lange rok of broek en een hemd, pull of vest die vrouwelijke rondingen verhullen. Mannen mogen korte mouwen aan, maar geen shorts.

■ Check voor meer verhalen de instagram-account van Gilda: [instagram.com/storiesofiran/](https://www.instagram.com/storiesofiran/)

Aan hippe cafés en restaurantjes geen gebrek. Alcohol is er evenwel uit den boze.

De stad Kerman, geflankeerd door een indrukwekkende bergketen.

